

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تأسیسات حرارتی

رشته تأسیسات

زمینه صنعت

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۱۸۶۱

۶۹۷	قدیری مقدم، اصغر
ت ۴۷۸ ق/	تأسیسات حرارتی / مؤلفان: اصغر قدیری مقدم، سیدحسین میرمنتظری،
۱۳۹۱	احمد آقازاده هریس. - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۱.
	۲۵۰ ص. : مصور. - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۱۸۶۱)
	متون درسی رشته تأسیسات، زمینه صنعت.
	برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های
	درسی رشته تأسیسات دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش
	وزارت آموزش و پرورش.
	۱. حرارت مرکزی. ۲. تأسیسات. الف. میرمنتظری، سیدحسین. ب. ایران. وزارت
	آموزش و پرورش. کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته تأسیسات. ج. عنوان.
	د. فروست.

همکاران محترم و دانش‌آموزان عزیز:

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های
فنی و حرفه‌ای و کار دانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نام کتاب: تأسیسات حرارتی - ۴۹۴/۶

مؤلفان: اصغر قدیری مقدم، سیدحسن میرمنتظری و احمد آقازاده هریس

اعضای کمیسیون تخصصی: سیدحسن میرمنتظری، احمد آقازاده هریس، داود بیطرفان، امیر لیلازمهرآبادی، محمد

قربانی، حسن ضیغمی و رضا افشاری‌نژاد

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت: www.chap.sch.ir

صفحه‌آرا: صغری عابدی

طراح جلد: محمدحسن معماری

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

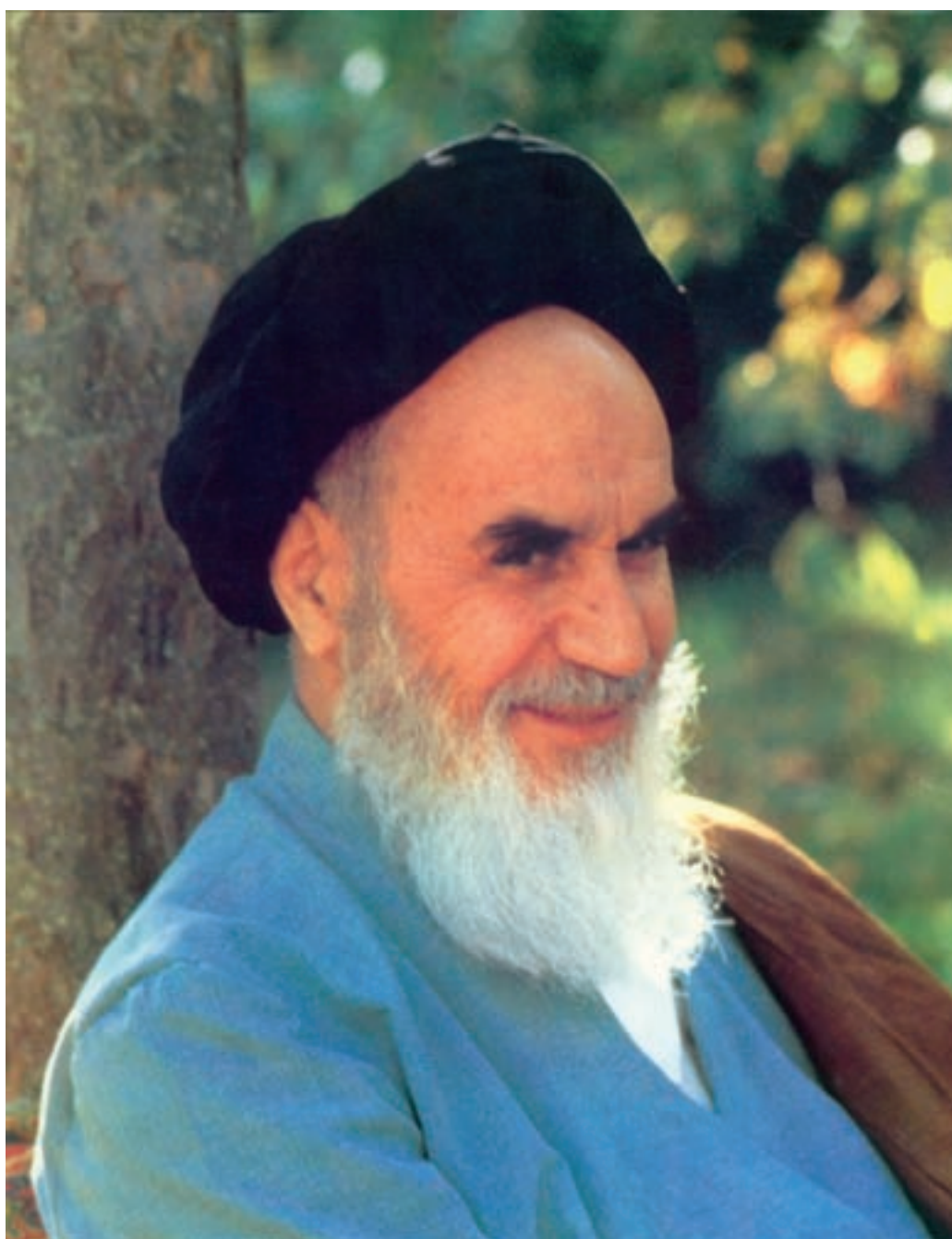
تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۴۴۵/۶۸۴

چاپخانه: مصور

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوازدهم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۵-۱۰۶۴-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-1064-5

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور
خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از
اتکای به اجانب پرهیزید.

امام خمینی «قدس سرّه الشریف»

فهرست مطالب

			فصل اول
۳۳	بار گرمایی		
۳۴	۸-۲- برگ محاسباتی نمونه	۱	۱- انتقال گرما
۳۶	پرسش و تمرین	۱	۱-۱- گرما
		۲	۱-۲- دما
	فصل سوم	۲	۱-۳- اندازه گیری دما
۴۲	۳- سیستم های حرارت مرکزی	۳	۱-۴- واحد سنجش گرما
۴۲	۱-۳- انواع سیستم حرارت مرکزی	۳	۱-۵- گرمای ویژه
۴۳	۲-۳- سیستم حرارت مرکزی با آب گرم	۵	۱-۶- توان گرمایی
۴۵	پرسش و تمرین	۵	۱-۷- انتقال گرما
		۵	۱-۸- روش های انتقال گرما
	فصل چهارم	۱۳	۱-۹- انتقال گرما از یک جدار
۴۶	۴- دستگاه های پخش کننده ی گرما	۱۸	۱-۱۰- عایق کاری گرمایی (گرمابندی)
۴۶	۱-۴- رادیاتورها و انواع آن	۱۹	پرسش و تمرین
۵۵	۲-۴- کنوکتور و ساختمان آن		
۵۶	۳-۴- یونیت هیتر و ساختمان آن		
۶۱	۴-۴- فن کویل و ساختمان آن	۲۲	فصل دوم
۶۳	۵-۴- صرفه جویی در انرژی	۲۴	۲- محاسبات بار گرمایی ساختمان
۶۴	پرسش و تمرین	۲۴	۲-۱- شرایط طرح هوای داخل
		۲۵	۲-۲- شرایط طرح هوای خارج
		۲۸	۲-۳- اتلاف گرمایی از دیوار، در و پنجره
	فصل پنجم	۲۹	۲-۴- اتلاف گرمایی از سقف
۶۶	۵- سیستم انتقال آب گرم		۲-۵- اتلاف گرمایی از کف و دیوارهای
۶۶	۱-۵- اجزای سیستم انتقال آب گرم	۳۰	متصل به زمین
۶۶	۲-۵- سیستم های لوله کشی		۲-۶- اتلاف گرمایی در اثر نفوذ هوا از
	۳-۵- محاسبه ی شبکه ی لوله کشی	۳۱	درزها
۶۹	حرارت مرکزی		۲-۷- ضرایب تصحیح در محاسبات

۱۶۳	۹-۲- کنترل کننده‌ها	۷۳	۵-۴- موتور پمپ جریانی (سیرکولاتور)
۱۷۲	۹-۳- رله‌ی مشعل‌ها	۸۳	۵-۵- انبساط لوله‌ها
۱۸۰	پرسش و تمرین	۸۷	۵-۶- ارتعاش در لوله‌کشی
		۸۹	پرسش و تمرین

فصل دهم

۱۸۲	۱- سیستم حرارت مرکزی با هوای گرم
	۱-۱- اجزای سیستم حرارت مرکزی با هوای گرم
۱۸۳	۱-۲- دستگاه‌های مولد هوای گرم
۱۸۴	پرسش و تمرین

فصل یازدهم

۱۹۲	۱۱- تکیه‌گاه‌ها
۱۹۲	۱۱-۱- محل تکیه‌گاه‌ها
۱۹۴	۱۱-۲- آویزهای تک‌لوله‌ای
۱۹۷	۱۱-۳- کوربی‌ها
۱۹۹	۱۱-۴- انتخاب تکیه‌گاه
۲۰۰	پرسش و تمرین

فصل دوازدهم

۲۰۱	۱۲- عایق کاری
۲۰۱	۱۲-۱- شرایط عایق کاری
۲۰۳	۱۲-۲- لازم نبودن عایق کاری
۲۰۳	۱۲-۳- عایق‌های حرارتی
۲۰۵	۱۲-۴- عایق رطوبتی
۲۰۶	۱۲-۵- عایق صدا
۲۰۶	۱۲-۶- عایق کاری
۲۰۹	پرسش و تمرین

فصل سیزدهم

۲۱۰	۱۳- گازرسانی
۲۱۰	۱۳-۱- گاز طبیعی
۲۱۱	۱۳-۲- استخراج گاز

فصل ششم

۹۳	۶- دستگاه‌های آب گرم مصرفی
۹۳	۶-۱- مخزن آب گرم دو جداره
۹۵	۶-۲- مخزن آب گرم کویلی
	۶-۳- محاسبه‌ی مقدار آب گرم مصرفی، ظرفیت حرارتی و حجم مخزن آب گرم
۹۸	۶-۴- انتخاب مخزن آب گرم
	۶-۵- پمپ سیرکولاتور برگشت آب گرم مصرفی و کاربرد آن
۹۹	۶-۶- صرفه‌جویی در مصرف آب و انرژی
۱۰۰	پرسش و تمرین

فصل هفتم

۱۰۱	۷- دستگاه‌های مولد آب گرم
۱۰۱	۷-۱- دیگ‌ها
۱۰۹	۷-۲- مشعل‌ها
۱۳۱	۷-۳- دودکش
۱۳۶	پرسش و تمرین

فصل هشتم

۱۳۹	۸- مخزن‌های گازوئیل و انبساط
۱۳۹	۸-۱- مخزن گازوئیل
۱۴۶	۸-۲- مخزن انبساط
۱۵۴	پرسش و تمرین

فصل نهم

۱۵۷	۹- نشان‌دهنده‌ها و کنترل کننده‌ها
۱۵۷	۹-۱- نشان‌دهنده‌ها

۲۳۱	۱-۱۴- تعریف	۲۱۱	۳-۱۳- منابع گاز طبیعی
۲۳۲	۲-۱۴- هوای احتراق	۲۱۲	۴-۱۳- پالایش گاز
۲۳۳	۳-۱۴- مشعل‌های گازسوز	۲۱۳	۵-۱۳- انتقال گاز
۲۳۴	۴-۱۴- کنترل‌های دستگاه‌های گازسوز	۲۱۴	۶-۱۳- انشعاب گاز
۲۳۶	۵-۱۴- شوفاژ دیواری	۲۱۶	۷-۱۳- کنتور گاز
۲۴۶	۶-۱۴- راهنمای ایمنی	۲۲۰	۸-۱۳- محاسبه‌ی لوله‌کشی گاز
۲۴۹	پرسش و تمرین	۲۲۲	۹-۱۳- مواد و مصالح مصرفی
		۲۲۸	پرسش و تمرین

۲۵۰ منابع و مآخذ

۲۳۱	فصل چهاردهم ۱۴- دستگاه‌های گازسوز
-----	--------------------------------------

جدول زمان بندی

زمان آموزش به ساعت	موضوع
۱۲	فصل اول - انتقال گرما
۲۴	فصل دوم - محاسبات بار گرمایی ساختمان
۲	فصل سوم - سیستم های حرارت مرکزی
۴	فصل چهارم - دستگاه های پخش کننده ی گرما
۱۶	فصل پنجم - سیستم انتقال آب گرم
۶	فصل ششم - دستگاه های تهیه ی آب گرم مصرفی
۱۰	فصل هفتم - دستگاه های مولد آب گرم
۸	فصل هشتم - مخزن های گازوئیل و انبساط
۸	فصل نهم - نشان دهنده ها و کنترل کننده ها
۸	فصل دهم - سیستم حرارت مرکزی با هوای گرم
۲	فصل یازدهم - تکیه گاه ها
۲	فصل دوازدهم - عایق کاری
۱۰	فصل سیزدهم - گازرسانی
۸	فصل چهاردهم - دستگاه های گازسوز

جدول ارزش‌یابی درس تأسیسات حرارتی

بارم	شماره فصل	موضوع	شماره فصل	بارم	موضوع	شماره فصل	موضوع
۱	اول	انتقال گرما	اول	۴	انتقال گرما	اول	گرما - دما - گرمای ویژه - توان گرمایی - انتقال گرما
۳/۵	دوم	محاسبات بار گرمایی	دوم	۷	محاسبات بار گرمایی	اول	ضریب کلی انتقال گرما - عایق کاری
۰/۵	سوم	سیستم های حرارت مرکزی	سوم	۱	سیستم های حرارت مرکزی	دوم	محاسبه بار گرمایی از دیوارها، سقف، کف و نفوذ هوا، برگ محاسباتی
۱/۵	چهارم	دستگاه های پخش کننده گرما	چهارم	۴	دستگاه های پخش کننده گرما	سوم	سیستم های حرارت مرکزی
۱/۵	پنجم	سیستم انتقال آب گرم	پنجم	۴	سیستم انتقال آب گرم	چهارم	ساختمان دستگاه های پخش کننده گرما
۱/۵	ششم	مخزن دو جداره و کویلی - محاسبه آب گرم مصرفی محاسبه پمپ	ششم	۴	مخزن دو جداره و کویلی - محاسبه آب گرم مصرفی محاسبه پمپ	چهارم	انتخاب رادیاتور - صرفه جویی در انرژی
۲	هفتم	صرفه جویی در انرژی	هفتم	۴	صرفه جویی در انرژی	پنجم	سیستم های لوله کشی - افت فشار، دبی - تعیین قطر لوله، محاسبه و انتخاب پمپ
۱/۵	هشتم	ساختمان و انواع دیگ، مشعل ها محاسبه و انتخاب آن ها	هشتم	۴	ساختمان و انواع دیگ، مشعل ها محاسبه و انتخاب آن ها	پنجم	
۲	نهم	مخزن گازوئیل و مخزن انبساط محاسبه و انتخاب نشان دهنده های فشار - دما ارتفاع و کنترل آن ها،	نهم	۴	مخزن گازوئیل و مخزن انبساط محاسبه و انتخاب نشان دهنده های فشار - دما ارتفاع و کنترل آن ها،	پنجم	
۰/۵	دهم	ساختمان کوره ی هوای گرم، محاسبه ی ظرفیت و انتخاب آن	دهم	۴	ساختمان کوره ی هوای گرم، محاسبه ی ظرفیت و انتخاب آن	پنجم	
۱	یازدهم	ساختمان کاربرد و انتخاب تکیه گاه ها	یازدهم	۴	ساختمان کاربرد و انتخاب تکیه گاه ها	پنجم	
۱/۵	دوازدهم	عایق کاری، انتخاب عایق، انواع عایق و رنگ آمیزی لوله ها	دوازدهم	۴	عایق کاری، انتخاب عایق، انواع عایق و رنگ آمیزی لوله ها	پنجم	
۱	سیزدهم	پالایش گاز، انتقال گاز، گازرسانی، محاسبه لوله کشی گاز خانگی	سیزدهم	۴	پالایش گاز، انتقال گاز، گازرسانی، محاسبه لوله کشی گاز خانگی	پنجم	
۱	چهاردهم	ساختمان و اجزاء دستگاه های گازسوز - شوفاز دیواری	چهاردهم	۴	ساختمان و اجزاء دستگاه های گازسوز - شوفاز دیواری	پنجم	

هدف کلی

ایجاد تغییرات در هنرجویان رشته‌ی تأسیسات به نحوی که ضمن آشنایی با اصول، استانداردها، مقررات ملی، آلودگی محیط‌زیست، بهینه‌سازی مصرف انرژی سیستم‌های حرارت مرکزی، بتوانند دستگاه‌های گرمایی و شبکه‌ی گازسانی را شرح داده، بارگرمایی ساختمان مسکونی و اداری کوچک را محاسبه و دستگاه‌های لازم را انتخاب کنند.